

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ДІНУОМА

Валентин ЧИМШИР

(підпис)

« 22 » вересня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ІНСТРУМЕНТИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРОСТОРУ ВИЩОЇ ОСВІТИ»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський) рівень

Галузь знань: D Бізнес, адміністрування та право

Спеціальність: D3 Менеджмент

ОПП: Менеджмент організацій

Інститут: Дунайський інститут Національного університету «Одеська морська академія»

Кафедра: управління в транспортній галузі

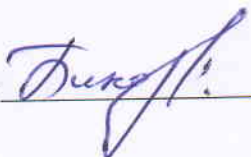
2026 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Інструменти Європейського простору вищої освіти» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Менеджмент організацій» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю D3 «Менеджмент»

Розробник: Олена ТІТОВА, д.пед.н., професор, професор кафедри управління в транспортній галузі.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри управління в транспортній галузі
Протокол від 25 серпня 2026 р. № 1

Завідувачка кафедри

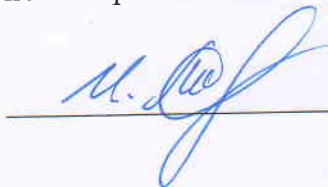
Наталя БИКОВЕЦЬ

Секретарка кафедри

Уляна ГИЛКА

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Менеджмент організацій»

Ірина СМІРНОВА, д.пед.н., професор

1. Загальний опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни – формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти системного розуміння принципів функціонування та сучасних тенденцій розвитку Європейського простору вищої освіти, здатності застосовувати його основні інструменти у професійній та управлінській діяльності, використовувати можливості навчання впродовж життя, визнання кваліфікацій і результатів навчання, академічної та професійної мобільності для професійного розвитку й підвищення спроможності організацій, зокрема у транспортній галузі.

Мова навчання: *українська*.

Статус дисципліни: *обов'язкова*.

Навчальна дисципліна забезпечує набуття перелічених нижче компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.

Інтегральна компетентність.

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог.

Загальні компетентності

ЗК2. Здатність до спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);

ЗК4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;

ЗК5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів;

СК2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани;

СК3. Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту;

Програмні результати навчання

ПРН1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах;

ПРН7. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті;

ПРН9. Вміти спілкуватись в професійних і наукових колах державною та іноземною мовами;

ПРН11. Забезпечувати особистий професійний розвиток та планування власного часу;

Кількість кредитів ЄКТС: 3

Форма підсумкового контролю: ЗАЛІК

2. Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Успішне завершення програми навчальної дисципліни «Інструменти Європейського простору вищої освіти» передбачає здобуття курсантом (студентом) таких результатів навчання:

Знання: знати та розуміти принципи функціонування і сучасні тенденції розвитку Європейського простору вищої освіти; призначення та взаємозв'язок його основних інструментів; принципи побудови рамок кваліфікацій, формулювання результатів

навчання та застосування ЄКТС; механізми академічної мобільності, визнання кваліфікацій і результатів навчання; підходи до навчання впродовж життя, мікрокваліфікацій та забезпечення якості вищої освіти відповідно до ESG.

Уміння: критично аналізувати європейські та національні документи у сфері вищої освіти; співвідносити рівні кваліфікацій, компетентності та результати навчання; застосовувати принципи ЄКТС для проектування освітніх компонентів і визначення навчального навантаження; аналізувати можливості визнання результатів формального, неформального та інформального навчання; використовувати інструменти ЄПВО для планування індивідуальних освітніх і професійних траєкторій, професійного розвитку персоналу та обґрунтування управлінських рішень.

Комунікація: аргументовано представляти й обговорювати результати аналізу освітніх і професійних проблем, обґрунтовувати пропозиції та управлінські рішення; здійснювати професійну комунікацію з представниками різних професійних груп і заінтересованих сторін у національному та міжнародному контекстах; коректно використовувати понятійно-термінологічний апарат ЄПВО в професійній і науковій комунікації державною та іноземною мовами.

Автономія та відповідальність: самостійно планувати власну освітню і професійну траєкторію та професійний розвиток на засадах навчання впродовж життя; відповідально застосовувати інструменти ЄПВО під час розв'язання професійних і управлінських завдань; обґрунтовувати рішення щодо розвитку людського потенціалу організації, визнання результатів навчання та забезпечення якості; діяти відповідально й етично в умовах невизначеності та змін.

3. Програма, структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Навчальне навантаження (години)							
	Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
	Кількість аудиторних годин *	Лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні роботи	Кількість аудиторних годин *	Лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні роботи
Розділ 1. Європейський простір вищої освіти: принципи, кваліфікації та проектування освітніх траєкторій								
Тема 1. Європейський простір вищої освіти: становлення, принципи та сучасні орієнтири розвитку	2	2	–	–	1	1	–	–
Тема 2. Інструменти ЄПВО як система забезпечення прозорості, порівнюваності та довіри	4	2	2	–	1	1	–	–
Тема 3. Рамки кваліфікацій та результати навчання як інструменти співвіднесення освіти і професійної діяльності	4	2	2	–	–	–	–	–

Тема 4. Інструменти проектування освітнього процесу та управління навчальним навантаженням (ЄКТС)	4	2	2	–	3	1	2	–
Тема 5. Проектування освітнього компонента в логіці ЄПВО	2	2	–	–	1	1	–	–
Разом за розділом 1	16	10	6	–	6	4	2	–
Розділ 2. Гнучкі освітні траєкторії, визнання та забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти								
Тема 1. Навчання впродовж життя та гнучкі освітні й професійні траєкторії	4	2	2	–	–	–	–	–
Тема 2. Академічна мобільність і визнання результатів навчання та кваліфікацій	4	2	2	–	2	–	2	–
Тема 3. Європейські стандарти і рекомендації із забезпечення якості вищої освіти (ESG)	2	2	–	–	1	1	–	–
Тема 4. Доказовість управлінських рішень і моніторинг якості	4	2	2	–	1	1	–	–
Тема 5. Інструменти ЄПВО у професійному розвитку та управлінні людським потенціалом організації	2	2	–	–	–	–	–	–
Разом за розділом 2	16	10	6	–	4	2	2	–
Всього аудиторних годин	32	20	12	–	10	6	4	–
Самостійна робота (години)	58				80			
з них на виконання індивідуального завдання **								
Загальний обсяг годин навчальної дисципліни	90				90			

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Перелік інструментів, обладнання та програмного забезпечення, використання яких передбачає виконання практичних (семінарських) занять (за потребою)
	Розділ 1.	
1	Тема 2. Інструменти Європейського простору вищої освіти: взаємозв'язок цілей, механізмів і результатів	Мультимедійні засоби Онлайн-сервіси для підтримки дистанційного навчання: Workspace for Education Fundamentals, Zoom, Google Meet, хмарні сервіси Google Apps WIFI та локальний доступ до мережі Інтернет
2	Тема 3. Рамки кваліфікацій і результати навчання: співвіднесення рівнів, компетентностей та професійних вимог	
3	Тема 4. Проєктування навчального модуля в логіці ЄПВО: результати навчання – оцінювання – ЄКТС	
	Розділ 2.	
4	Тема 1. Гнучкі освітні та професійні траєкторії: навчання впродовж життя, мікрокваліфікації та визнання попереднього навчання	Мультимедійні засоби Онлайн-сервіси для підтримки дистанційного навчання: Workspace for Education Fundamentals, Zoom, Google Meet, хмарні сервіси Google Apps WIFI та локальний доступ до мережі Інтернет
5	Тема 2. Академічна мобільність і визнання результатів навчання: процедура, документи та доказовість рішення	
6	Тема 4. Моніторинг і доказовість у забезпеченні якості: аналіз даних та обґрунтування управлінських рішень	

5. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота здобувачів вищої освіти передбачає:

- опрацювання та систематизацію матеріалів лекцій, уточнення змісту основних понять, принципів та інструментів Європейського простору вищої освіти;
- самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни за рекомендованими джерелами, нормативними документами та офіційними матеріалами ЄПВО;
- аналіз європейських і національних документів щодо рамок кваліфікацій, ЄКТС, результатів навчання, академічної мобільності, визнання результатів навчання та забезпечення якості вищої освіти;
- підготовку до практичних (семінарських) занять, зокрема опрацювання запропонованих кейсів, аналітичних матеріалів і вихідних даних для виконання практичних завдань;
- виконання практико-орієнтованих завдань із застосування інструментів ЄПВО: співвіднесення рівнів кваліфікацій і результатів навчання, проєктування елементів освітнього компонента, визначення навчального навантаження, аналізу можливостей визнання результатів навчання;
- опрацювання кейсів і проблемних ситуацій, пов'язаних з академічною мобільністю, визнанням попереднього навчання, забезпеченням якості та обґрунтуванням відповідних управлінських рішень;
- підготовку аналітичних матеріалів щодо можливостей використання інструментів ЄПВО у професійному розвитку, управлінні людським потенціалом та діяльності організацій;

- виконання індивідуального завдання відповідно до вимог і тематики, визначених у програмі навчальної дисципліни;
- підготовку до поточного, рубіжного та семестрового контролю шляхом узагальнення й систематизації опрацьованого навчального матеріалу.

6. Індивідуальні завдання

У якості індивідуального завдання здобувачам освіти пропонується виконати аналітичне завдання «Застосування інструментів ЄПВО у професійній та управлінській діяльності».

Зміст завдання. Здобувач обирає один із інструментів або комплекс взаємопов'язаних інструментів Європейського простору вищої освіти, аналізує принципи та практику їх застосування і визначає можливості використання у професійній та управлінській діяльності. Завдання передбачає опрацювання актуальних європейських і національних документів, аналіз конкретної ситуації або практики, формулювання аргументованих висновків і практичних пропозицій.

Орієнтовна тематика індивідуальних завдань:

ЄКТС як інструмент планування освітньої та професійної траєкторії.

Рамки кваліфікацій як інструмент співвіднесення освітніх і професійних вимог.

Результати навчання як основа проєктування та оцінювання професійного розвитку персоналу.

Мікрокваліфікації у професійному розвитку працівників сучасної організації.

Навчання впродовж життя як складова розвитку людського потенціалу організації.

Визнання попереднього навчання (RPL) як інструмент побудови гнучких професійних траєкторій.

Академічна та професійна мобільність як ресурс розвитку компетентностей фахівців.

Інструменти прозорості кваліфікацій у європейському освітньому і професійному просторі.

ESG та культура якості: можливості використання принципів забезпечення якості в управлінській діяльності.

Дані, індикатори та доказовість як основа ухвалення управлінських рішень щодо якості.

Цифрові інструменти підтримки індивідуальних освітніх і професійних траєкторій.

Інструменти ЄПВО у розвитку компетентностей і людського потенціалу організацій транспортної галузі.

7. Методи контролю

Контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється у формі **поточного, рубіжного та семестрового контролю**.

Поточний контроль передбачає оцінювання усних відповідей, участі в обговореннях і дискусіях, виконання практичних та самостійних завдань, аналізу кейсів і проблемних ситуацій.

Рубіжний контроль здійснюється за результатами опрацювання кожного змістового розділу у формі тестування та/або виконання комплексного практико-орієнтованого завдання.

Семестровий контроль здійснюється у формі заліку відповідно до навчального плану та Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Одеська морська академія».

Методи демонстрації результатів навчання за навчальною дисципліною

№ з/п	Результати навчання за навчальною дисципліною	Методи демонстрації	Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, які використовуються для демонстрації здобутих результатів навчання за навчальною дисципліною (за потребою).
1	Пояснювати принципи функціонування, сучасні тенденції розвитку та основні інструменти Європейського простору вищої освіти, визначати їх значення для розвитку вищої освіти України.	Усні відповіді та участь у дискусіях; тестування; виконання аналітичних завдань; рубіжний контроль.	Мультимедійне обладнання; електронні освітні ресурси; офіційні інформаційні ресурси ЄПВО та національних інституцій.
2	Застосовувати рамки кваліфікацій для співвіднесення рівнів освіти, кваліфікацій, компетентностей і результатів навчання та аналізу вимог до професійної підготовки фахівців.	Виконання практичних завдань зі співвіднесення рівнів і кваліфікацій; аналіз описів кваліфікацій і результатів навчання; розв'язання ситуаційних завдань; тестування.	Мультимедійне обладнання; електронні версії QF-EHEA, EQF та Національної рамки кваліфікацій; табличні та текстові редактори.
3	Використовувати принципи та інструменти ЄКТС, академічної мобільності, визнання результатів навчання та навчання впродовж життя для планування індивідуальної освітньої і професійної траєкторії.	Виконання практичних завдань із проєктування навчального модуля та розрахунку навчального навантаження; аналіз кейсів академічної мобільності та RPL; підготовка й обґрунтування рішення щодо визнання результатів навчання.	Мультимедійне обладнання; електронні документи й шаблони ЄКТС; текстові та табличні редактори; цифрові освітні ресурси.
4	Аналізувати принципи та механізми внутрішнього і зовнішнього забезпечення якості вищої освіти та оцінювати їх роль у вдосконаленні освітньої діяльності й підготовці конкурентоспроможних фахівців.	Аналіз положень ESG та кейсів забезпечення якості; виконання завдань з визначення індикаторів і доказів якості; обґрунтування управлінських рішень за результатами моніторингу; рубіжний контроль.	Мультимедійне обладнання; електронна версія ESG; нормативні та аналітичні матеріали із забезпечення якості; текстові й табличні редактори.
5	Обґрунтовувати можливості застосування інструментів	Виконання та захист індивідуального	Мультимедійне обладнання; програмні

№ з/п	Результати навчання за навчальною дисципліною	Методи демонстрації	Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, які використовуються для демонстрації здобутих результатів навчання за навчальною дисципліною (за потребою).
	Європейського простору вищої освіти у професійній та управлінській діяльності, зокрема для професійного розвитку персоналу, розвитку людського потенціалу та підвищення спроможності організацій транспортної галузі.	аналітичного завдання; презентація результатів; аналіз професійно орієнтованих кейсів; аргументоване обговорення запропонованих управлінських рішень.	засоби для підготовки презентацій; текстові й табличні редактори; електронні інформаційні та освітні ресурси.

8. Схема нарахування балів за навчальною дисципліною

Шкала оцінювання

За шкалою ECTS		За шкалою оцінювання ДІ НУ «ОМА»		
Оцінка	Пояснення	Екзамен		Залік
A	Відмінно	Відмінно	5	Зараховано
B	Дуже добре	Добре	4	
C	Добре			
D	Задовільно	Задовільно	3	
E	Достатньо			
FX	Незадовільно	Незадовільно	2	Не зараховано

Критерії оцінювання знань здобувачів освіти

Оцінка за шкалою ВНЗ	Оцінка за національною шкалою (за наявності)	Критерії
A	зараховано	Здобувач повністю досяг запланованих результатів навчання; вільно володіє понятійним апаратом дисципліни; системно пояснює принципи та інструменти ЄПВО; коректно застосовує рамки кваліфікацій, ЄКТС, підходи до визнання результатів навчання та забезпечення якості; аргументовано аналізує практичні ситуації й обґрунтовує управлінські рішення. Самостійні та індивідуальні завдання виконано якісно, із використанням актуальних нормативних і аналітичних джерел.
B		Здобувач у цілому впевнено володіє навчальним матеріалом і демонструє сформованість основних результатів навчання. Правильно застосовує інструменти дисципліни у типових практичних ситуаціях, здатний

		аргументувати висновки та рішення. Можливі окремі неточності або недостатня глибина аналізу, які не впливають істотно на правильність загального результату.
C		Здобувач демонструє достатній рівень засвоєння основного змісту дисципліни та здатний виконувати базові практичні завдання. Розуміє призначення основних інструментів ЄПВО, однак їх застосування та обґрунтування рішень не завжди є достатньо послідовними або глибокими. Допускає окремі змістові неточності, але загалом досягає запланованих результатів навчання.
D		Здобувач засвоїв основні положення дисципліни фрагментарно. Відтворює ключові поняття та окремі механізми ЄПВО, однак має труднощі із встановленням взаємозв'язків між ними, аналізом практичних ситуацій і самостійним обґрунтуванням рішень. Практичні та аналітичні завдання виконуються з помітними недоліками, але мінімально необхідні результати навчання досягнуто.
E		Здобувач демонструє мінімально достатній рівень досягнення результатів навчання. Володіє лише основними поняттями і положеннями дисципліни, застосовує їх переважно за зразком або з додатковими поясненнями. У відповідях і практичних завданнях наявні суттєві неточності, проте вони не унеможливають загальне розуміння основного змісту дисципліни.
FX	не зараховано	Здобувач не досяг мінімально необхідних результатів навчання; не демонструє цілісного розуміння основних принципів та інструментів ЄПВО; не здатний коректно застосовувати їх у практичних ситуаціях або обґрунтовувати рішення. У відповідях і завданнях наявні системні помилки, а обов'язкові види навчальної роботи виконано не в повному обсязі або на недостатньому рівні.

9. Рекомендована література

Основна:

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII (зі змінами). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18?utm_source=chatgpt.com
2. Кабінет Міністрів України. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій: постанова від 23.11.2011 № 1341 (зі змінами). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF?utm_source=chatgpt.com#Text
3. European Commission. (2015). *ECTS Users' Guide*. Publications Office of the European Union. https://education.ec.europa.eu/es/document/ects-users-guide-2015?utm_source=chatgpt.com
4. European Association for Quality Assurance in Higher Education (ENQA), European Students' Union (ESU), European University Association (EUA), & European Association of Institutions in Higher Education (EURASHE). (2015). *Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG)*. Brussels, Belgium. https://www.enqa.eu/esg-standards-and-guidelines-for-quality-assurance-in-the-european-higher-education-area/?utm_source=chatgpt.com
5. European Higher Education Area. (2024). *The European Higher Education Area in 2024: Bologna Process Implementation Report*. Publications Office of the European Union. https://eha.info/Immagini/Bologna_2024.pdf?utm_source=chatgpt.com

6. Council of the European Union. (2022). *Council Recommendation of 16 June 2022 on a European approach to micro-credentials for lifelong learning and employability (2022/C 243/02)*. Official Journal of the European Union, C 243, 10–25. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=oj:JOC_2022_243_R_0002&utm_source=chatgpt.com

Допоміжна:

1. Bologna Follow-Up Group. (2024). *Bologna Process Implementation Report 2024: Key Commitments – Degree Structures, Recognition and Quality Assurance*. <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/publications/european-higher-education-area-2024-bologna-process-implementation-report>

2. European Commission. (2020). *A European approach to micro-credentials: Output of the Micro-credentials Higher Education Consultation Group*. https://education.ec.europa.eu/sites/default/files/document-library-docs/european-approach-micro-credentials-higher-education-consultation-group-output-final-report.pdf?utm_source=chatgpt.com

3. Міністерство освіти і науки України. (2022). *Про затвердження Порядку визнання у вищій, фаховій передвищій та професійній освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти*: наказ від 08.02.2022 № 130. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0328-22#Text>

4. Council of Europe & UNESCO. (1997). *Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education in the European Region* (Lisbon Recognition Convention). <https://www.unesco.org/en/higher-education/conventions>

5. European Commission. (2015). *ECTS Users' Guide: Annexes and supporting documents on course catalogues, learning agreements and transcripts of records*. https://education.ec.europa.eu/education-levels/higher-education/inclusive-and-connected-higher-education/european-credit-transfer-and-accumulation-system?utm_source=chatgpt.com

6. Бутенко, А., Єременко, О., Книш, О., Сурай, А., & Требенко, О. (2025). *Забезпечення якості вищої освіти в Україні: навчально-методичний посібник*. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. [Сторінка посібника на сайті НАЗЯВО](#)

7. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. (2024). *Роз'яснення щодо застосування Критеріїв оцінювання якості освітньої програми: методичний посібник*. [Методичний посібник НАЗЯВО](#)

8. Петренко, Л. (2026). [Стаття щодо механізмів порівняння та гармонізації кваліфікацій у європейському освітньому просторі]. *Освітня аналітика України*, 1(38), 40–53. https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/749011/1/3_Petrenko_138_2026_40-53.pdf?utm_source=chatgpt.com

10. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. **European Higher Education Area (EHEA)** – офіційний портал Європейського простору вищої освіти: комюніке міністерських конференцій, документи Болонського процесу, матеріали щодо ключових зобов'язань ЄПВО, рамки кваліфікацій, мобільності, визнання та забезпечення якості. https://ehea.info/?utm_source=chatgpt.com

2. **European Education Area – Higher Education** – інформаційний ресурс Європейської Комісії: матеріали щодо ЄКТС, автоматичного визнання, мікрокваліфікацій, мобільності, цифровізації та інших інструментів європейської політики у сфері вищої освіти. https://education.ec.europa.eu/education-levels/higher-education?utm_source=chatgpt.com

3. **European Association for Quality Assurance in Higher Education (ENQA)** – матеріали щодо ESG, внутрішнього і зовнішнього забезпечення якості, діяльності агенцій із забезпечення якості та сучасних тенденцій розвитку систем якості в ЄПВО. https://www.enqa.eu/?utm_source=chatgpt.com

4. **European Quality Assurance Register for Higher Education (EQAR)** – європейський реєстр агенцій із забезпечення якості та база результатів зовнішнього забезпечення якості DEQAR; може використовуватися для аналізу практик акредитації та забезпечення прозорості в ЄПВО. https://www.eqar.eu/?utm_source=chatgpt.com

5. **Europass** – європейська платформа для представлення кваліфікацій, компетентностей та освітнього і професійного досвіду; матеріали для роботи з кваліфікаціями, мобільністю, професійними та освітніми траєкторіями. https://europass.europa.eu/?utm_source=chatgpt.com

6. **EUR-Lex** – офіційна база права Європейського Союзу; використовується для роботи з рекомендаціями та іншими документами ЄС у сфері освіти, кваліфікацій, навчання впродовж життя та мікрокваліфікацій. https://eur-lex.europa.eu/?utm_source=chatgpt.com

7. **Законодавство України** – офіційна база Верховної Ради України для роботи з чинними редакціями законів і підзаконних актів у сфері вищої освіти, кваліфікацій, визнання результатів навчання та забезпечення якості. https://zakon.rada.gov.ua/?utm_source=chatgpt.com

8. **Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти** – нормативні, методичні та інформаційні матеріали щодо акредитації освітніх програм, внутрішнього й зовнішнього забезпечення якості вищої освіти України. https://naqa.gov.ua/?utm_source=chatgpt.com

11. Зміни та доповнення до робочої програми навчальної дисципліни
